

μως ἡ παροῦσα (πρᾶγμα παράδοξον!) ἔχει τι ἡ διαιτέρον, τὸ δποίου πρόερχεται ἀπὸ τὸ κλίμα, ἡ ἀπὸ τὴν ιδιαιτέραν ἀσχολίαν τοῦ ἀσθενοῦς, ἐὰν ἡ ἀνάμνησις αὗτη τοῦ ἐπαγγέλματος μάλιστα κολακεύῃ τὸν ἐγώσιμόν του. Ἐκν ὅμως ἡστι γέρων ίατρὸς, προσποιοῦ ἔξεναντίας ὅτι δὲν ἔννοεις ἀκόμη τὴν ἀσθενειαν, διότι τοῦτο αὐξάνει τὴν ὑπόληψίν σου. Διηγοῦ τὰ μεγάλα σου ταξείδια, καὶ ὅτι ἐπεσκέφθης χρόνους πολλοὺς τὰ γοσοκομεῖα τῆς Βιέννης, τῶν Παρισίων, τῆς Νεαπόλεως, τῆς Φλωρεντίας, τοῦ Λονδίνου καὶ ἄλλων μεγάλων πόλεων· ψέγε μακρόθεν τοὺς γέροντας ίατροὺς ὃς μὴ γνωρίζοντας διόλου τὰ νεώτερα ἀνάφερε ὅτι σὲ κράζουν εἰς συμβούλια πολλάκις· διηγοῦ ψευδῶς τὰς ἐφευρέσεις σου, καὶ ἀνάφερε, τέλος, δεξιῶς καὶ μὲ πανοῦργον μετριοφροσύνην τοὺς ἐπαίνους, τοὺς δποίους σὲ κάμηνούσιν αἱ ίατροι καὶ ἐφημερίδες.

(Ἐπεται ἡ συνέχεια.)

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΥΠΟ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ Σ. ΚΑΡΜΙΤΣΗΝ ΑΧΡΙΔΗΝΟΥ

(Φοιτητοῦ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς)

— ΙΑ οὐδὲν Είναι δύναται οὐτε τοιαῦτα νότια

— Α' οὐδὲν Είναι δύναται οὐτε τοιαῦτα νότια

— Α' οὐδὲν Είναι δύναται οὐτε τοιαῦτα νότια

— Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ἡ παρὰ τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ μπό

τὸ ὄνομα Χεττειεὶμ ἡ Κεθεὶμ ἀπαντωμένη, παρὰ

δὲ τοῖς Ὁθωμανοῖς σήμερον Φίλιβα βιλαετή, δ

ἐστι Φιλίππου χώρα παλαιμένη, εἶναι μεγάλη επαρχία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας καὶ χώρα εὐ

φορωτάτη, περιέχουσα ἐπὶ 800 τετρ. μιλ. ἐμβο

δοῦς ἐνδεικατούμαριον περίπου πληθυσμόν. Α

νῆκει δὲ εἰς τὸ ἐγιαλέτιον Ρούμιλή, τοῦ δποίου

ἐσχάτως ἡ ἔδρα μετετέθη ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς

Βιτάλια τὴς Μοναστήριον, ὡς τὸ κεντρικώτερον

μέρος μεταξὺ Θεσσαλίας, Ἡπείρου, Αλβανίας καὶ

Μαυροβουνίου, ὑπὸ τὸν Κουστῆν πασάν, τιτλοφο

ρούμενον Gouverneur général de Roumelié,

ἴνθικε κατὰ τὴν ἀνάγκην σταθμεύουσι καὶ 3-4-5

τάγματα στρατιωτικά, εἴτε συγκεντροῦνται μό

νον, ὅπως εὔκολωτερον ἐντεῦθεν ἐν ἀνάγκῃ κινη

θοῦσι πρὸς τὴν περιφέρειαν, εἴτε να φέρον

Πάλαι ὠκεῖτο ὑπὸ πολλῶν καὶ πολυωνύμων

ἐθνῶν, τῶν μὲν Θρακικήν, τῶν δὲ Ιλλυρικήν ε

χόντων καταγωγὴν, ἐκ τῶν δποίων εἰς μὲν τὰ

πρώτα ἀνηκον οἱ Βισάλται, οἱ Βοττιαλοί, Μαΐδοι,

Ηδῶνες ἡ Ηδῶνοι, οἱ Βρύγες καὶ οἱ Πιερεῖς, εἰς δὲ τὰ δεύτερα οἱ Παίονες, οἱ Λυγκησταὶ καὶ οἱ Ελευμιώται, κατόπι τῶν δποίων βραδύτερον ἐπηλθούσι οἱ Πελασγοί. Προδόντος, δὲ τοῦ Χρόνου τὸ Μακεδονικὸν ἔθνος ἐπεκράτησε τῶν ἄλλων καὶ ἀναμφισθήτητος ἡ Ἑλληνικὴ καθίσταται καταγωγὴ τῆς καθ' ὅσον καὶ οἱ τελευταῖοι ἐπελθόντες Πελασγοί γενεαλογικῶς ταυτίζονται, μετὰ τῶν Ἑλλήνων. Περὶ τὸν Η' δ' αἰδίνα κατὰ πρῶτον ἡ Μακεδονία παρουσιάζεται ως βασίλειον Ἑλληνικὸν, περὶ τῆς ἰδρύσεως τοῦ δποίου διτταὶ φέρονται παραδόσεις, ἀμφότεραι βεβαιοῦσαι ἐπίσης ὅτι οἱ Μακεδόνες βιωτιεῖς ἐκ τῶν Ήρακλειδῶν ἐλκουστοὶ γένος. Οἱ χρόνοι τοῦ Αἰεξάρθρου Α'. Ιδίως ἀποτελοῦσι τὸ τροπικὸν οὔτως εἰπεῖν σημεῖον τῶν σχέσεων τῆς Μακεδονίας πρὸς τὴν Ἑλλάδα, διότι ἡ Ἑλληνικὴ γλώσσα ἡτοῦ ἥδη καὶ τῆς αὐλῆς καὶ τῆς κοινῆς ἐπιμιξίας γλώσσα, μολονότι καὶ τὸ πρὸν ἥτο μὲν διάφορος τῆς Ιλλυρικῆς καὶ Θρακικῆς, πιθανῶς δὲ καὶ τῆς Ηαιονικῆς, συγγενῆς ὅμως ἐπὶ τοσοῦτον τῆς Ἑλληνικῆς ὥστε ἡγεμόνες καὶ δῆμος εὐκόλως προσφειοῦντο ταύτην εἰ καὶ παποζογὸν Ἑλληνικά τινα γράμματα, τὰ δποῖα δὲν ἐδύναντο ἀκριβῶς νὰ προσέρωσιν. 'Ο Αρχέλαιος τρίτος ἀπὸ τούτου βασιλεὺς εἰσῆγαγεν ἐν αὐτῇ δυοῖς πρὸς τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀγῶνας ἑορτὰς καὶ πρὸς εὐχερεστέρον προσοικείωσιν καὶ κατὰ τὴν παιδείαν τῶν Μακεδόνων πρὸς τοὺς Ἑλληνας μετέστησε τὴν πρωτεύουσάν του ἐξ Ἐδέσσης εἰς τὴν πλησιέστερον τῆς Θελάσσης κειμένην τελματώδην Πέλλαρ, τὴν δποίαν καὶ διεκόσμησε διὰ τοῦ Ζεύςιδος. Πρὸς τοῦτο ἀκόμη ἐκάλεσε ποιητὰς καὶ φιλοσόφους ἐξ Ἑλλάδος εἰς τὴν αὐλήν του καὶ ὡργάνωσε τὸν στρατόν του Ἑλληνικῷ τῷ τρόπῳ. — Μετὰ τὸν Θίνατον (1) τούτου ἐπῆλθεν ἡ ἀθλιωτέρα τῆς Μακεδονικῆς ἴστορίας περίοδος ἐπὶ τῆς βασιλείας Ορέστου καὶ Ἀμύντου, καθ' ἣν τὸ κράτος πρὸς τὸ χεῖλος ἡ Χαλκη τῆς απωλείας ἐπαπειλούμενον ἐκ τῶν πρὸς τὸ Βορ. Αντ. καὶ Β. Δ. αὐτοῦ μερῶν ὑπὸ μαχίμων καὶ βαρβάρων Θρακικῶν καὶ ίδιως Ηλλυρικῶν φυλῶν, τῶν δποίων αἱ ἐπιδρομαὶ ἵσαν συγχνατοῦσαι καὶ φοβεραῖς, καὶ ἀπέναντι τῶν δποίων παντελῶς παρ' ὀλίγον καὶ διὰ παντὸς κατεστρέφετο, ἐὰν μὴ μέγαχς τις νοῦς καὶ υψηλὸς ἐπήρχετο ἐγκαίρως οὐσιώσης αὐτὸς ἀπὸ τῆς ἐπικειμένης αὐτῆς καταστροφῆς· οἱ Σωτῆροι δὲ οὗτοι εἶναι Φιλίππος ὁ β'. δστις ὡς δημηρος ἐφ' ίκανον

(1) 394 π. γ. —

χρόνον είχε διατρίψει ἐν Θήσαις, ἀπὸ τοῦ 15-18 ἔτους ἡλικίας του ἔνθα καὶ παρὰ τῷ Ἐπαυλινώνδῃ ἔξεπαιδεύθη. — Ο Φίλιππος (1) ὅχι μόνον ἔσωσεν ἀπὸ τοῦ ἀναποφεύκτου τούτου νεκυαγίου τὴν Μακεδονίαν — μηδὲ ἀκριβῶς γνωστοῦ ὄντος πῶς καὶ πότε ἐκ Θηβῶν ἀνεχώρησεν, ἔγινε ὡς εἴπομεν ὅμηρος διετέλει — ἀλλὰ διὰ τῆς μεγάλεπικηλοῦ καὶ μεγολοπράγμονος ἐκείνης πολιτικῆς του καὶ διὰ τῆς ἀκαταμαχήτου Μακεδονικῆς Φάλαγγος, τὴν δορίαν αὐτὸς ἀπέρτισε καὶ διωργάνωσε, καθημοτάξας ἀπάσας τὰς ἐν Μακεδονίᾳ Ἑλληνικὰς ἀποικίας, οἷον τὴν Ποτίδαιαν, Ὀλυμπον καὶ Ἀμφίπολιν μέχρις οὗ τέλος μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, (2) καθ' ἣν οἱ Ἑλλήνες ἀπώλεσαν πλέον διὰ παντὸς τὴν αὐτονομίαν των ἡττηθέντες, κατέρθωσε νὰ ἀναγνωρισθῇ καὶ Ἡγειών αὐτοκράτωρ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος. Τὸ δὲ Μακεδονικὸν ιράτος, ὅπερ παρέλαβε περιοριζόμενον εἰς μικράν τινα περὶ τὴν Πέλλαν χώραν, ἐξήπλωσεν ἀπὸ τῆς Προποντίδος μέχρι τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου καὶ μέχρι τῆς Ιονίου τοὺς ἐπιφρενωτέρους τοῦ διποίου ἔχθρούς, τοὺς Ἰλλυριοὺς, μεγάλη παρατάξει κατὰ τὴν μαρτυρίαν Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου κατατροπώσας καὶ πάντας τοὺς μέχρι τῆς Δυνατίδος καλουμένης λίμνης δυτικῶς ὅπισθεν κατοικοῦντας ὑπηκόους καταστήσας, συνέθετο ἔνθεξαν πρὸς αὐτοὺς εἰρήνην. Τοιοῦτο μετὰ θάνατον κατέλιπε τὸ κράτος εἰς τὸν μὲν αὐτοῦ τὸν Μάγχιν Ἀλέξανδρον (3), ὅστις ἐπεξέτελεν ἐπ' ἀπειρον αὐτό, καταστήσας κυρίαρχον τοῦ ἡμίσεως καὶ κρείττονος κόσμου, εἰς τὸν διποῖον καὶ ἐγκατέσπειρε καὶ μετεφύτευσε πᾶν ὅ, τι Ἑλληνικὸν ἀγαθόν. Ἐπὶ τούτου ἰδίως οἱ Μακεδόνες παρίστανται καθηροὶ πλέον Ἑλληνες. Ή ἀπεκδοχὴ ἀλλως τοῦ ὅτι οἱ τότε Μακεδόνες ἤσαν λχός μετὰ τενευματικῶν ἀρχῶν καὶ ἡθικῆς ἴσχύος μεγάλης καὶ ἡτο δυνατὸν νὰ ἀνέγηται τὴν καταλύσιν τῆς ἐθνικότητος αὐτοῦ — οἰκδήποτε καὶ ἀν. ὑποτεθῆ αὖτο — καὶ νὰ ἐγκολπωθῇ τὸν Ἑλληνισμὸν, ἔθνος, λέγομεν, ὅπερ ὑπὸ ἔνω μέγχαν Ἀλέξανδρον κατέκτησε τὸν κόσμον, θὰ ἡτο παραλογισμὸς πρωτοφανῆς, ὡς ἐμβριθέστατος τις Γερμανὸς ἴστορος καὶ δρθέτατα κρίνει· εὑρέθησαν μὲν δλα ταῦτα κοῦ φοι καὶ ὅλως παράφρονες ἄνθρωποι νὰ θέλωσι τὸν Ἀλέξανδρον Βουλγάρον — Τάταρον — καὶ

τοὺς Μακεδόνας Τατάρους; (1) Πρὸς ἄνθρωπους τόσῳ φρικτὰ παραλογίζομένους ἐν ὃ τοὺς κατὰ τὸν μεστίναν ἐν Εὐρώπῃ γνωστοὺς γενομένους παχυλοὺς τούτους λχοὺς ἀρέσκονται μετ' ἀνενδότου ἐπιμονῆς ν' ἀνάγαγωσι κατακτητὰς καὶ κυριάρχους εἰς τοὺς ἀρχαίους ἐκείνους χρόνους καὶ φρονοῦντας ὅτι εἰς τὴν ἐξουσίαν των εἶναι καὶ τὸν Θεὸν νὰ χειροτονήσωσι Βούλγαρον ν' ἀπαντήσῃ τις ἥθελεν εἰσθι: τὸ κυτὸν ὡς ἐάν ἐψιλονείκει καὶ μετὰ τοῦ σχολαστικωτέρου ἐπι γῆς ὄντος. Λέγομεν τοῦ σχολαστικωτέρου, διότι καὶ αὐτοὶ οἱ τοῦ κοννοῦ κατὰ δὴ τὸ λεγόμενον εύμοιροῦντες νόος γινούσαιν ἢ ἐννοοῦσιν ὅτι γεγονότα, ἀπερ ἐπικυροῦσι πολυάριθμοι γραπτοί ἵστορικοι μαρτυρίαι ἐπίσημοι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διαψεύσωσιν ἐάν μὴ ἀντιτάξωσιν ἀλλαχει πλειστέρας καὶ ἀξιοχεωτέρας γραπτάς μαρτυρίας, δόπιοιν δὲν ἀγνοοῦσιν ὅτι στεροῦνται. Οἱ φαντασιοκοπήματα ἐπιχειρηματίζοντες ἄνθρωποι οὐτοὶ εἶναι οἱ λεγόμενοι Βουλγαρίσται καὶ Πανσλαβισταί, οἱ δποῖοι θέλουν διετεθέλουν τὸν κόσμον ὅλον Σλαβικοῦ ἔθνισμού.

Μετὰ τὸν θάνατον ὅμως τοῦ Ἀλεξάνδρου η Μακεδονία ἐξέπεσεν ἐνεκα τῆς ταχείας μεταβολῆς τῶν δυναστῶν καὶ τῶν συνεχῶν ἐπαναστάσεων καὶ ἐπέπρωτο τέλος καὶ αὐτὴν ν' ἀποβάλη διὰ παντὸς τὴν αὐτονομίαν της μετὰ τὴν περὶ Πύδναν ἦτταν τοῦ Περσέως ὑπὸ τοῦ Παύλου Αἰμιλίου, 62 ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ πόλεις ἀνδρείων κυριεύσαντος, Ῥωμαϊκὴ πλέον ἀποκκταστέσσα ἐπαρχία καὶ μετὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλείου περιηλθεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Ἀνατολικῆς η Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, διεκρούστης τῆς δόπιας ἐπέδραμον πολλὰ ἔθνη, ἐν οἷς καὶ τὸ τῶν Βουλγάρων χωρίς νὰ ἐπενέγκωσιν ὅμως τὴν καταλύσιν αὐτῆς, ὡς κατωτέρω θέλομεν ἰδεῖν ἀλλ ἐπῆλθε τέλος καὶ ἡκατάλυσις ταῦτης, ὑποκυψήσης φεύ! εἰς τὸ κράτος τῶν ἀπηγνῶν τοῦ Κορανίου ὀπαδῶν, τῶν βαρβάρων καὶ ἐχθρῶν τοῦ πολιτισμοῦ, ὑφ' οὓς καὶ σήμερον ἔτι βαρυστένουσα διατελεῖται (2) πρὸς δόξαν καὶ καύχημα; (3) τῆς Χριστιανῆς καὶ πεπολιτισμένης Εὐρώπης, τῆς δόπιας ἀπολαγγηνοῦς καὶ ἱπάνθρωπος διπλωματία κατεδίκασε πρὸς ταῖς ἀλλαχει τῆς Ἀνατολῆς ἐπαρχίας καὶ τὴν Μακεδονίαν ὑπὸ τὸν ἀργαλέον τῶν Χριστιανορρόφων τῆς Κασπίας σκηνητῶν ζυγὸν, κατέτοισματασχοῦσαν ἐξ ἵσου μετὰ τοῦ πανελληνίου τοῦ ἑφοῦ τοῦ 1821 ἀγῶνος! ..

(1) Δ. ἔτος τῆς 103. Ὁλυμπιάδος. —

(2) 337 Π. X. —

(3) 356 Π. X.

(*) Ἐπὶ τέσσαρας καὶ ἐπέκεινα ἥδη αἰώνας. οτών

"Ακριθῶς δρισμένην περιοχὴν δὲν εἶχε τὸ πάλαι ἡ Μακεδονία, διότι ἐθνογραφικῶς μὲν κατὰ τὰς διαφόρους γνώμας παρίσταται ἐν τῇ Ιστορίᾳ μεμονωμένη, πολιτικῶς δὲ ἔχουσα κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς καὶ διάφορον ἔκτασιν. Σήμερον δὲ δρᾶται πρὸς Βορρᾶν μὲν ὑπὸ τῆς Δαλματίας, Σερβίας, Βουλγαρίας καὶ Θράκης, πρὸς Ἀνατολὰς δὲ ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, πρὸς μεσομηράν δὲ ὑπὸ τῆς Ἕπειρου καὶ Θεσσαλίας καὶ πρὸς Δυσμὰς ὑπὸ τοῦ Ιονίου πελάγους.

Τὸν πληθυσμὸν τῆς Μακεδονίας συγχροτοῦσιν Ἑλληνες, Βούλγαροι, Βλάχοι, Ἀλβανοί, Ἀρμένιοι, Ερζαῖοι καὶ Τούρκοι. Οἱ Χριστιανοὶ ἴκανῶς ὑπερβαίνουσι τοὺς Τούρκους μὲν δόλον ὅτι κατ' ἀκρίβειαν δὲν γνωρίζουμεν. Ἐκ τῶν Χριστιανῶν δὲ δύος ἀναφισθήτητον εἴναι ὅτι πολυπληθέστεροι εἴναι οἱ Ἐλληνες, οἵτινες καθ' ἄπασαν σχεδὸν τὴν Μακεδονίαν εἴναι ἐξηπλωμένοι πλὴν μικρὰς τεινοὶ γωνίας τοῦ μεσογειοτάτου αὐτῆς μέρους καὶ διεγίγνητων τῇδε καὶ εἰς τις διεσπαρμένων γωνίων, τὰ δόποις κατέχουσι Βούλγαροι, Βλάχοι καὶ Ἀλβανοί, καὶ ἐνταῦθι οὐχὶ ἀμιγεῖς καθ' δόλοσχέρειαν Ἐλλήνων. Τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν, τὴν δοπίαν διὰ νὰ ἐκβάλωμεν εἰς φῶς καὶ καταστήσωμεν πασιφανῆ, καὶ μόνον διὰ τοῦτο, ἀνερρίψθημεν μὲν μὲν δόλας τὰς μικρὰς ἡμῶν γνώσεις εἰς ἀγάνα τοιούτον, δόποις ἀπαίτει πεπειραμένον κάλαμον ἀνδρὸς ποιίαν τὴν φρένα ἔχοντος καὶ εἰδικωτέρου περὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ἀσχόλησιν εἰς ἐξεύρεσιν τοιούτων ἀλήθειῶν, τὴν ἀλήθειαν, λέγομεν, ταῦτην ἐπιτίζουμεν· ἀποδείξωμεν πραγματικὴν καὶ δρμολογικούμένην ὅταν ἐφεῖτες θέλωμεν χειραγωγῆσει εἰς τὰς πλείστας καὶ κυριωτέρας ταύτης πόλεις τὸν ἀναγνώστην, εἰς τέσσαρα τὴν δῆλην Μακεδονίαν διαιροῦντες τημήκατα, ἐφ' ἐνὸς ἑκάστου τῶν δόποιων θέλομεν μποσυνάψει ἐν διοσημειώσει πᾶν ὅτι δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀλήθεια ἐξαγορένη ἐκ τῶν γεγονότων, ἐκ πραγμάτων φυλακητῶν καὶ οὐχὶ λόγων κενῶν μέχρι φραγτακοπημάτων, διποικῶς, ἐπιχειρήματα ἔχουσι πολλὴν ἀληθῶς τὴν ἐπιδειξιότητα οἱ θροκούτας καὶ βλακίστατοι Κοσμαπαΐτηται θερμοί Προστατευόμενοι τοῦ πατέρος τοῦ ιεροῦ τετράτελην καὶ τερατολόγου Φαλμαράειρ, νὰ ἀντιτάξωτι.

Α.' Πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἀξιοῦ.

4. Η Θεσσαλονίκη, ἡ πρωτέουσα τανῦν οὐτῶς εἰπεῖν τῆς Μακεδονίας, κειμένη ἐν τῷ μεχρὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου εἴναι πόλεις διχρόα, εὐλί-

μενος καὶ μετὰ τὴν Σμύρνην ἵσως ἡ ἐμπορικωτέρα καὶ βιομηχανικωτέρα τοῦ Οθωμανικοῦ κράτους, περιέχουσα περὶ τὰς 90 περίπου χιλ. κατοίκων — Ἑλλήνων, Τούρκων, καὶ Ιουδαίων — διάφορα ἑργοστάσια, παρθεναγωγεῖον, ἐν ᾧ ὑπὲρ τὰ 150 κοράτια διδάσκονται, ἀλληλοδιδασκικὰ καὶ διάφορα ἰδιοσυντήρητα ἐκπαιδευτήρια καὶ Ἐλληνικὸν σχολεῖον καλῶς συγκεκριμένον. Βεγκάτως δὲ γενναίως ἀποφρεσίσαντες οἱ ἀσίποτε ἐπὶ φιλομουσίᾳ διακριθέντες Θεσσαλονικεῖς ἀνέθηκαν εἰς τὸν σχολάρχην κ. Μαργαρίτην Γ. Δημιτσαν. Δ. Φ. τὴν φροντίδα νὰ ἐκλεξῃ τὸ ἀπαιτούμενον προσωπικόν πρὸς σύστασιν γυμνασίου, τὸ δόποιον ν ἀναγνωρισθῇ καὶ παρὰ τῆς Ἐλληνικῆς Κεθερονήσεως. Ήσερὰ καὶ ἀγία αὐτὴν πρόθεσις τῶν Θεσσαλονικέων εἴναι ἡδη θετικόν τι, ὅχι ἀδόμενον δικαδίδομενον γωρίς νὰ ἔχηται μποστάσεως καὶ ἐνεργείται δοκοτηρίως τὸ ἀποτέλεσμα πλὴν τῶν ἐνεργειῶν εἰσέτι δὲν γνωρίζομεν. Δὲν ἡθελεν εἰσθῆτι βεβαίως οὔτε ἐξαγγέλιον οὔτε ἀπόσκοπον νὰ ἀπευθύνωμεν τοῖς τε ἀξιοτίμοις πολίταις καὶ τῷ ἀξιολόγῳ νέῳ κ. Μ. Δάμιτσα ἐνταῦθα παρατηρήσεις τινάς, ἀφορώσας τὴν καλὴν τοῦ μελετωμένου γυμνασίου διοργανωσιν καὶ μονομοποίησιν ἡ τούλαχιστον. τὴν γνώμην ἡμῶν ἐπὶ τούτου νὰ προτείνωμεν αὐτοῖς, ἐλευθέροις πάντοτε νὰ τὴν ἀποδεχθῶσιν ἡ νὰ τὴν ἀπορρίψωσι. Τὸ πρῶτον καὶ κυριώτατον τῆς ἐπὶ τῆς συστάσεως τοῦ γυμνασίου ἐπιτροπῆς μέλημα, πρὸς τὸ δόποιον νὰ τοιούτο διὸ τοῦτο ἐσχόμεθα νὰ προσάλωμεν καὶ μόνον γνώμην, φρονοῦμεν ὅτι ἔγκειται ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ προσωπικοῦ τῶν διδασκόντων ἐν αὐτῷ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν. Πάραχουτιν, εὐσίσκοντα βεβαιώτατα τὰ κατάλληλα πρόσωπα· ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἀδοκ θυσία ἀπὸ μέρους τοῦ δημοσίου, ὅπερ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι οὐδόλως θέλει φεισθῆ αὐτῆς ἐφ' ὅσον διάρχουσιν οἱ πρὸς τοῦτο πάροι· καὶ τότε τὸ πρᾶγμα θεωρεῖται σχεδὸν τετελεσμένον, τὸ γυμνάσιον τῆς Θεσσαλονίκης θέλει ἀμιλλάται πρὸς τὰ τῆς ἐντὸς Ἐλλαδός. Εὖ περιπτώσεις δύμως καθ' ἣν δὲν ὑπάρχουσιν οὕτοι ἐπαρκεῖς πρὸς μίαν τοιούτην θυσίαν, περίπτωσιν τὴν δημοσίαν θεωρήσαντες μᾶλλον ἐνδεχομένην ἐλάσσομεν καὶ ἡμεῖς ὑπὲρ τῶν Αχαΐκης φιλολογίας. Πιστεύμενοι ὅτι εἰς τὰ τέσσαρα ταῦτα πρόσωπα δύ-

νάται κάλλιστα τὰ τεθῆ ἀφόρως ή ὅλη ἡθικὴ τοῦ ἀνωτάτου τούτου τῆς Μακεδονίας ἐκπαιδευτητῶν βαρύτης, τὸν μὲν καθηγητὴν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Φιλοσοφικῶν μαθημάτων εἰς τὰς ἀνωτέρας δύο τάξεις, τὸν δὲ τῶν αὐτῶν εἰς τὰς δύο κατωτέρας, τὸν δὲ τῶν Μαθηματικῶν καὶ τῆς Φυσικῆς καὶ τὸν τελευταῖον τῶν Λατινικῶν καὶ τῶν Μερῶν¹ καὶ ἐάν τις τούτων δὲν ἀναδεχθῇ καὶ τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν, μετὰ τῆς ὁποίας συμπληροῦνται τὰ ὅλα ἐγκύλια μαθήματα, δύναται νὰ προστεθῇ ἄλλο τρίτον ζητητέον πρόσωπον τὸ του Γαλλοδιδασκάλου² εἴμιθι γνώμης ὅμως ὅτι ὅταν τὸ ἐν τῶν τεσσάρων τούτων προσώπων μισθοδοτηθῇ ὅλιγον ἀδρότερον προθύμως καὶ μετὰ ζηλοῦ θέλει ἀποδεχθῆ καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης καὶ γενναῖους θέλει ἀποφέρει καρπούς, οἵτινες ἀλλως ηθελον εἰσθι: διὰ τὸν ή γλυκυτέρα ἀντιμειθία. Ἀλλ' ἀρά γε διάτος διδάσκαλος τριῶν μαθημάτων ηθελεν ἐπιτύχει τὸν σκοπόν; ἐν πεποιθήσει λέγομεν ὅτι διὰ σκοπὸς ηθελεν ἐπιτευχθῇ ἔξαίρεται· ἐγγνωρίσαμεν νέους, τῶν ὅποιων ή ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ἑλλάδος εἰσόδος κατέστη κατορθωτὴ μετὰ αὐστηρᾶς μάλιστα ἐν τοῖς ἡμεδαποῖς γυμνασίοις γενομένας αὐτῶν ἑξετάσεις, νέους ἀκούσαντας πάντα τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα ἀπὸ δύο καὶ ἀφ' ἑνὸς μόνου ἀκόμη καθηγητοῦ ἐν ἀλλοδαπῇ. Χωρεὶ πλέον — ἐρωτῶμεν — ἀμφιβολία διὰ ηθελε δυσκολευθῇ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἔθνικὸν τῆς Ἑλλάδος Πανεπιστήμιον νέος ἀπολυόμενος τελείου γυμνασίου οὐχὶ ὑπὸ ἑνὸς μόνου ή καὶ δύο ἀλλὰ διπλασίων καθηγητῶν ιθυομένου ἀπέναντι τοιύτων δεδομένων; Πληρέστατα πειθόμεθα ὅτι εἰναὶ ὅλως ἀτοποὶ διὰ τοιούτος ἐνδοιασμός. Τούτων οὕτω τεθέντων ἐρχόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα διὰ τῆς προτεινομένης παρ' ἡμῶν γνώμης ἐξοικονομεῖται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀρκετὸν κεφάλαιον χρηματικὸν, ὅπερ ἐὰν ἐδικτυάσθαι εἴη μισθοὺς καὶ ἄλλων 3 ή 4 καθηγητῶν — ὡς ὕφειλεν — ηθελε προκαλέσει ταχεῖαν τὴν φθίσιν τοῦ ἐγκυμονούμενου γυμνασίου μὴ ἔχοντος πόθεν νὰ συντηρεῖται, ἐν ᾧ μὴ διαπανώμενον διὰ τῶν τόκων ἐντὸς χρόνου τιὸς ηθελε πολλαπλασιασθῆ εἰς τρόπον ὥστε οἱ τόκοι τοῦ ἐκ τούτων παρηγμένου κεφαλαίου ἵσως ηθελού ἐπαρκέσσει ἀξιόλογα εἰς τὴν ἀπαιτούμενην τοῦ προσωπικοῦ ἐπαύξησιν. Τὰ πρὸς τὸν ἄγιντον αὐτὸν σκοπὸν ὑπάρχοντα κατατεθείμενα κεφάλαια ὑλικὰ δὲν γνωρίζομεν ἐπ' ἀκρίβειαν. Μενθάνομεν μόνον ὅτι εἰναι ἀρκετὰ ὀργανός. Συμπερεκίνομεν ὅ-

μως ὅτι ὅσον ὁγκηρὰ καὶ ἀν λέγωνται ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι πραγματικὴν καὶ ἀποχρῶσαν ἀξίαν. Πάντοτε θὰ εἰναι τοσαῦτα, ὅσων οἱ τόκοι μόνοι μὴ ἀφιερουμένου ἔστω καὶ ἐλαχίστου μέρους τῶν κεφαλαίων ποτὲ δὲν δύνανται νὰ ἀποδῶσιν ἐπαρκεῖς εἰς συντήρησιν 7—8 καθηγητῶν εἰδικῶν ἐφ' ἐκάστου μαθήματος. Εἴθε ἀποδειχθῇ ψυσδὲς τὸ συμπέρασμά μας καὶ ἐπαληθεύσωσιν οἱ διερδίδοντες ὅτι ὑπάρχουσιν ἀποχρῶντες οἱ πόροι. Τότε θέλομεν ἀποσύρει τὴν γνώμην μας. Διὰ παν δὲ τούναντίον τὴν ἑξηνέγκαμεν ἐνταῦθα ὅπως, ἐὰν λόγου ἀξιακριθῆ, τεθῆ ὑπὸ σύνεψιν. Περιωρίσθημεν εἰς τὴν ἀπλὴν αὐτὴν σκέψιν τὸ μὲν διότι δὲν μᾶς ἐπιτρέπει διὰ χώρος ἐνταῦθα ὅπως ἐκτενέστερον καὶ μονογραφικώτερον πραγματευθῶμεν περὶ τοῦ σχεδιαζομένου τούτου γυμνασίου, τὸ δὲ διότι δὲθεωρήσαμεν περιττὸν νὰ γνωμοδοτήσωμεν λ. χ. τίς δικταλλήλοτερος νὰ δεχθῇ τὸ πρόσωπον τοῦ γυμνασιάρχου τίνα τὰ διὰ τὸν αὐτὸν κατάλληλα πρόσωπα καὶ ἀν καὶ αἱ τέσσαρες πρέπη νὰ συστηθῶσι τάξεις ή αἱ τρεῖς μόνον³ ἐθεωρήσαμεν δὲ περιττὸν διὰ τὸν λόγον ὅτι εἰναι ἀρκετὰ ἀρμοδία καὶ νοήμων καθ' ἔκυπτην ή ἐπιτροπὴν⁴ ἀποφασίσῃ περὶ τῶν προσώπων μετὰ τοῦ ἀναδεχθέντος τὴν εὐθύνην αὐτὴν σοφοῦ καθηγητοῦ κ. Μ. Δήμιτσα, διστις πρὸ πάντων δὲν ἐπίζομεν ν' ἀπατηθῇ περὶ τε τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ καὶ τὴν ὑπόδειξιν τῆς ἀπαραίτητου ἀνάγκης, νὰ ἀπαρτισθῇ τέλειον γυμνάσιον. Παραλείπομεν διὰ τοῦτο τὸ ἐπείσαντον τοῦτο θέμα, εἰς τὸ διποῖον ἵσως ἄλλοτε θὰ ἐπανέλθωμεν ἐν οἰκειοτέρῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ διάπυροι εὐχέται νὰ ἀκούσωμεν ὅσον οἶόν τε τάχιον, βέλτιον καὶ συμφερώτερον τὴν πάτριδι εύδοουμένην τὴν παντὸς ἐπαίνου ὑπερτέρων ἵεραν τῶν συμπατριωτῶν ἡμῶν Θεσσαλονικέων πρόθεσιν καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ ἐξ οὐ παρεξέβημεν.

Η Θεσσαλονίκη 350 μίλια ἀπὸ τοῦ Δυρράχιου πρὸς ἀνατολὰς ἀπέχουσα καὶ 433 κατὰ πιθανὸν λόγον τοῦ Βυζαντίου πρὸς Δυσμάς πάλαι ἐκτείτο Θέρμη ἐνεκα τῶν κατὰ τὰ ἀνατολικὰ καὶ μετημβρινὰ αὐτῆς περίχωρα ἀναβλυζόντων θερμῶν ὑδάτων. Κατὰ τὸν Μελέτιον καὶ Ἀλία ἐλέγετο. Ἐκτίσθη διὰ τοῦ οὗοῦ τοῦ Ἀντιπάτρου Κασσάνδρου, διστις καὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν οὕτω πρὸς τημὴν τῆς φερωνύμου συζύγου του, θυγατρὸς Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου καὶ τῆς Ὁλυμπιαδος, μετονομάσας ἐν αὐτῇ πλαισίστερά τινας περίχωρα. Κατ' ἄλλους, μεταξὺ τῶν ὅποιων εἰς ἀναφέρεται

καὶ Στέφανος ὁ Βυζάντιος, ἐκλήθη ἡ πόλις οὕτως ἀπὸ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου, ὅστις ἐνίκησε περὶ αὐτὴν ἐνδόξως τοὺς Θεσσαλούς (νίκη κατὰ Θεσσαλῶν). Τίς τῶν παραδόσεων τούτων ἀληθεύει δὲν δυνάμεθα μετὰ θετικότητος νὰ ἀποφανθῶμεν. Καθ' ἡμᾶς φάίνεται μόνον ἡ πρώτη πιθανωτέρα τῆς δευτέρας—ἐὰν μὴ ἡτο ἀπόπον νὰ προτείνωμεν μαρτυρίκαια ἀξιόχρεων τῆς πιθανότητος ταῦτης τὴν Κασσάνδραν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς οὗτος ὁ Κάσσανδρος ἀνοικοδομήσας ἀπὸ τοῦ ἔκυτου ὄνδρατος ἐκάλεσε—. Τί παράδοξον εἰς ἐναφιλόδοξον Κάσσανδρον νὰ ἐπῆλθεν ὁ πόθος νὰ συνδυάσῃ τὸ ἔκυτον ὄνδρα μετὰ τοῦ τῆς βασιλίσσης του εἰς δύο πόλεις παραλίους καὶ φερωνύμους ὅπως ἀμφότεροι διὰ τούτων ἀπεκτινατισθῶσιν εἰς τὸ ἐπερχόμενον! Πλεῖστοι ἴστορικοι καὶ γεωγράφοι ἔχοντες τὴν παλαιῶν καὶ νεωτέρων εἰς διλόκηνον παρατεταγμένοι ἀντίθετα στρατόπεδα ἐρίζουσι πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ ταύτης ἡ ἐκείνης τῆς παραδοχῆς. Ὁπερ δὲ πρέπει νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον ἡμῶν ἐπὶ μᾶλλον εἴναι νὰ γνωρίζωμεν ὅτι συμφωνοῦσι πάντες ὅτι ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτῆς καταστάσει ἡ Θεσσαλονίκη ἡτο μία κωμόπολις, [Τρέτσ. Χιλιάδ. Κεφ. 36 σελ. 427] κατὰ καιρούς διάφορον προσλαβοῦσα ἔκτασιν. Ἐν τῇ πόλει ταῦτη ἐδίδαξεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἔνθα καὶ ἔγραψε τὰς πρὸς Θεσσαλονίκες δύο ἐπιστολάς του. Τὸ ἀποτέλεσμα δὲ τῆς διδασκαλίας του δὲν ὑπῆρχεν ἀτελεσφόροτος, διότι πολλοὶ προσείλκυσεν εἰς τὴν Χριστιανικὴν πίστιν. Ἐνταῦθι διέτριψεν ἐπὶ ἑπτὰ μῆνας καὶ ὁ Κικέρων ἔξοριστος τῆς Ρώμης. Ἀνεδείχθησαν δὲ τοῦ ἀυτῆς καὶ ἀνδρεῖς σοφοί, οἵοι Εὐστάθιος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ τοῦ Ὁμήρου σχολιαστής καὶ ἄλλοι, συγγραφεὺς, ὁ νομομαθῆς Κωνσταντῖνος Ἀρμενόπουλος, Δημήτριος ὁ Κυδώνιος, Θεόδωρος δ Γαζῆς, οἱ δύο τοῦ Χριστιανισμοῦ λεροκήρυκες Κύριλλος καὶ Μεθόδιος (1) καὶ ἄλλοι.

Τὸ 1422 Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος ἐπωλήσεν(!) αὐτὴν εἰς τοὺς Ἐνετούς, παρ' ὃν τὸ 1431 ἡγοράσθη ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου Μουράτη Α'.!.. (Ἔ Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές φυλλάδιον.)

(1) Δικαίως οἱ δύο οὗτοι Ἑλληνες Θεσσαλονίκες ἀδελφοὶ μοναχοὶ κατατάσσονται μεταξὺ τῶν εὑρεγετῶν τῆς ἀνθρωπότητος διότι μετὰ κόπων καὶ πολλῶν κινδύνων ἥγονται νὰ διδέξωσιν εἰς τοὺς Βαρδάρους Σλαύους καὶ Βουλγάρους οὐ μάνον τοὺς τύπους ἄλλα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ μὲν Μεθόδιος ἔτι ἀπὸ τοῦ 847 εἶχε πορευθῆ ἐξὶ οὐτῷ π. εἰς οὓς Βουλγάρους, ἀλλὰ παντάπασι δὲν εἰσηκούσθη ὑπ' αὐτῶν· δὲ Κύριλλος προσήγαγε μετ' ὅλην εἰς τὸ Λρεστιανισμὸν τὰ σιφῆ τῶν Χαζαρῶν, τὰ δ-

ΟΠΟΙΑ ΤΙΣ ΕΙΝΑΙ Η ΑΜΕΡΙΚΗ

ΠΕΡΙΓΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΡΚΕΛΔΟΥ ΜΠΟΝΩ (1)

'Ἐπαγέλθωμεν ἐρ τούτοις εἰς τὸ ταξεδιόν μας. Ἀπομακρυνθέντες ἐκ τῆς προκυμαίας προσεπεράσαμεν τὸ Hoboken, χωρίον καί εἰμενον ἀπέναντι τοῦ Νεοβοράκου καὶ συγκαζόμενον συνήθως κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ καύσωνος, ὅστις καταντῷ ἀφόρητος ἐν τῇ πόλει, δσάκις δὲν πνέει θαλασσία αὖρα. Ἐν Hoboken ὑπάρχουσι σύσκια μέρη καὶ γιγαντώδεις δενδροστοιχίαι, Ἡλύσια πεδία ἐπονομαζεῖσαι, ἀντὶ δ' ἐνδέ πενταλέπτου ἔρχεται ἐκεὶ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου δ κάτοικος τοῦ Νεοβοράκου καὶ ἀναπαύεται ροφῶν τὸν ζῦθον τοῦ περιωνύμου διὰ τοῦτο καφενείου τοῦ κειμένου ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, θέθεν καταμαγγένεται βλέπων τὸν Οὔδσωνα καὶ τὰ ἐπὶ αὐτοῦ ἀδιαλείπτιας διερχόμενα ἀτμόπλοια καὶ ἴστιοφόρα.

ποια ὕκουν ἐν τῇ σημερινῇ Ταυρίδι. 'Ο Κύριλλος ἐσπούδασεν ἔπειτα τὴν γλῶσσαν τῶν Σλαύων, ἐδίδαξεν αὐτὴν καὶ εἰς τὸν ἀδελφὸν του καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸ 'Ηγεμόνα τῶν ἐν Μαρκαΐᾳ Σλαύων 'Ρατίσλαυον' ἐνταῦθα εἰργάσθησαν οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐπὶ 4 1/2 ἐτη ἐπιτυχῶς, δὲ Κύριλλος ἐπενόησε διὰ τοὺς παραδεξαμένους τὸ νέον θετικευμα ἰδίαν τινὰ γραφήν, χρήσιμον εἰς δλα: τὰς Σλαύκας διαλέκτους, τὴν ὁποίαν καὶ μετεχειρίσθη δε περὶ τὸ 863 μετέφρασαν εἰς τὴν Σλαυικὴν τὴν 'Αγίαν Γραφὴν καὶ τὸ Εὐχελόγιον. 'Αφ' οὐ δὲ λαμπρὰ ἐπιτυχίᾳ ἔστεψε τοὺς ἀγῶνας τῶν δύο τούτων μοναχῶν παρὰ τοῖς Χαζάροις καὶ τοῖς Μοραύοις παρεδέχθη καὶ δό Βόγορις τὸν Χριστιανισμόν. 'Ο Πάπας ἐντοσούτῳ ἐφθόνησε τὴν ἐπιτυχίαν τούτων· ἐντεῦθεν δ' ἀρχεται ἡ ἔρις ἡ διαιρέστα τὴν Μίαν καὶ ἀδιαίρετον τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν εἰς 'Ανατολικὴν καὶ Δυτικήν. Οἱ Ἑλληνες βαπτίζουσι τοὺς Σλαύους καὶ παχυλούς Βουλγάρους εἰς τὴν Κολυμβήθρα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐξ οὗ καὶ τὸν πολιτισμὸν τῶν κατόπιν διδαχθέντες διὰ τῶν 'Ἑλληνικῶν φώτων κατατάσσονται καὶ αὐτοὶ τέλος σήμερον μεταξὺ τοῦ Χριστιανικοῦ καὶ πεπολιτισμένου κόσμου' καὶ δύοις ἀντὶ πάντων τούτων οἱ Ἑλληνοβάπτιστοι καὶ 'Ἑλληνοφώτιστοι αὐτοὶ βάρβαροι τί ἀντεποδίδουσιν εἰς τοὺς πρώτους αὐτοὺς εὐεργέτας των τοὺς 'Ἑλληνας; Τὴν θλιβερώτεραν καὶ ἀγενστέραν ὁχαριστίαν καὶ τὰς κακοθεστέρας κατὰ τῶν δικαίων καὶ ἀναμφισβήτητων τῆς 'Ἑλλάδος ἀπαιτήσεων τῆς πατρίου κληρονομίας ὑδρεις! Μωροί καὶ ἀφρονεῖς! Ενομίσαν οἱ νάνοι αὐτοὶ δτι θὰ κατισγύσουσι τῆς θείας καὶ ιερᾶς τοῦ γέγαντος 'Ἑλληνος ἀποστολῆς ἐν τῇ παλαιότερᾳ α τῇ τοῦ κόσμου, τοῦ ὅποιου μετὰ σεβασμοῦ τὸ ὄνομα ἀπ' αἰώνων ἡ ἴστορία μνημονεύει; ὦ! τῆς οἰκτρᾶς πλάνης των!

(4) Νομίσαντες δτι οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν δὲν ἀρέσκονται ἐν ὥστα χειμῶνος εἰς ἀναγνώσεις μακρινῶν περιηγήσεων διεκόπαμεν ἀπὸ τοῦ 74 φυλλ. μέχρις σήμερον τὴν δήλησίν μας. Σ. Μ.